

Anton Omerza

Informacije, ki jih potrebujejo prevajalci Useful Information for Translators

Informacije, ki jih strokovni prevajalci potrebujejo pri svojem delu, bomo obravnavali za skupino samostojnih prevajalcev. To je skupina prevajalcev, ki potrebujejo informacije ne le o strokovni literaturi, pač pa tudi o podjetništvu.

Informacije za strokovne prevajalce razvrščamo v tele skupine:

- novosti v zvezi s strokovno literaturo,
- konzultacije v zvezi s strokovnimi izrazi,
- novosti v zvezi s priporočenimi tarifami za prevajanje,
- novosti v zvezi s statusom prevajalca,
- novosti v zvezi z boniteto naročnikov prevodov,
- informacije v zvezi z izobraževanjem prevajalcev,
- informacije v zvezi z velikimi naročniki prevodov (SVEZ ipd.),
- novosti v zvezi z izobraževanjem na Oddelku za prevajanje in tolmačenje na FF,
- informacije v zvezi z zaposlitvijo v organih EU,
- novosti v zvezi z matičnim društvom (DZTPS),
- informacije o strokovnjakih za posamezno področje (za konzultacije),
- informacije o naslovih drugih prevajalcev.

Novosti v zvezi s strokovno literaturo

Strokovna literatura za prevajalce so slovarji, glosarji, priročniki, pa tudi gradivo s seminarjev, ki je v prodaji. Te informacije so le redko zbrane na enem mestu. *Mostovi* so, na primer, dvakrat objavili seznam strokov-

ne literature v društvu. Nekatera strokovna društva redno objavljajo seznam novih knjig v svojih strokovnih knjižnicah.

Člani Foruma prevajalcev se lahko seznanijo z informacijami o glosarjih v elektronski obliki. Nekaj podatkov o teh glosarjih je najti tudi v gradivih s seminarjev Lidije Šega, v gradivu z Gabrovškovega seminarja, Miran Željko na spletu objavlja knjižnico z več kot 400 slovarji za 70 jezikov (<http://www.sigov.si/cgi-bin/spl/slovar.html>) slovarjev v elektronski obliki.

Konzultacije v zvezi s strokovnimi izrazi

Takšna konzultacija stalno poteka na Forumu prevajalcev, kjer gre za pomoč med prevajalci. Večkrat pa je potrebna konzultacija s strokovnjakom. Če ga poznamo, ni težav. Kako pa spoznamo kakega strokovnjaka? Na večini seminarjev za prevajalce je mogoče spoznati posamezne strokovnjake in izvedeti tudi njihovo telefonsko številko ali e-naslov.

Novosti v zvezi s priporočenimi tarifami za prevajanje

V zvezi s tem je DZTPS ažurno in pošilja cenike za prevode ob vsaki spremembi vsem članom. Vendar to niso vedno tarife, za katere se je mogoče dejansko dogovoriti. Zato so koristne informacije, ki jih člani pošiljajo na Forum prevajalcev, kjer opisujejo konkretne tarife v zvezi s konkretnim prevodom, ki so ga opravili. Ob tem se na Forumu prevajalcev večkrat razvije razprava, zlasti kadar je

govor o zelo nizkih, t. i. dumpinških cenah prevodov.

Novosti v zvezi s statusom prevajalca

Tukaj igra DZTPS najpomembnejšo vlogo, saj je v odnosu do oblasti predstavnik vseh samostojnih prevajalcev. Seveda DZTPS ni povsem ustrezen sogovornik za vladne organe, pravi sogovornik bi bila prevajalska zbornica (te pa še ni). Nekaj informacij o statusu je bilo objavljenih v *Biltenu* DZTPS, obsežna razprava je pred dobrim letom potekala na Forumu prevajalcev. Status strokovnih prevajalcev je področje, kjer stvari potekajo najpočasneje.

Novosti v zvezi z boniteto naročnikov prevodov

Vse pre pogosto se zgodi, da prevajalec opravi delo za novega, neznanega naročnika, potem pa porabi veliko časa za to, da izterja plačilo. Informacije o boniteti naročnikov prevodov ima DZTPS na svoji spletni strani (a niso ažurirane), mogoče jih je dobiti tudi na Forumu prevajalcev (kot izmenjavo podatkov), ni pa odveč pogledati v strokovne revije, ki objavljajo imena podjetij v stečajnem postopku ali likvidaciji. Seveda lahko informacijo o boniteti posameznega naročnika prevoda naročite pri banki ali ustrezni instituciji, a to je najdražja pot do teh podatkov.

Informacije v zvezi z izobraževanjem prevajalcev

S strokovnim izobraževanjem prevajalcev se ukvarjajo tri institucije: OST, DZTPS in Veris. OST redno dvakrat na leto razpiše seminarje za prevajalce, podatke o njih pa je mogoče dobiti tudi na Forumu prevajalcev in pri DZTPS. DZTPS pripravlja seminarje za svoje člane in jih o tem redno obvešča. Veris prireja seminarje o poslovno-finančnih temah,

potekajo pa na Ekonomski fakulteti v Ljubljani. Ne gre zanemariti niti seminarjev, ki jih v Zagrebu organizira Integra, zlasti ne tistih, ki se nanašajo na hrvaški jezik, saj utegnejo biti zanimivi. Informacije o Integrinih seminarjih so dvakrat na leto objavljene na Forumu prevajalcev.

Informacije v zvezi z velikimi naročniki

Prvi primer te vrste informacij je bil razpis za honorarne prevajalce za SVEZ. Takrat je šlo za prvi tovrsten razpis, zato so bili nekateri interesenti kar v zadregi, ko so prejeli razpisno gradivo. Drugi takšen razpis je potekal poleti 2003, ko je Servis skupnih služb Vlade RS razpisal natečaj za pridobitev honorarnih prevajalcev. Oba primera sta bila za prevajalce nekaj posebnega, prav tako kot je razpis za tolmače in prevajalce za delo v EU.

Novosti v zvezi z izobraževanjem na Oddelku za prevajanje in tolmačenje na FF

Odderek za prevajanje in tolmačenje na FF na spletni strani obvešča o izobraževanju, ki ga izvaja. Tako že drugo leto zapored pripravlja izredni študij za tolmače. Tudi sicer so njegove informacije zanimive, če ne za sedanji rod prevajalcev, pa za njihove otroke, ki jih zanima ta poklic.

Informacije v zvezi z zaposlitvijo v organih EU

V Ljubljani so nekajkrat potekala preverjanja znanja tolmačev. Tisti, ki so bili uspešni, so dobili status tolmača EU. V Bruslju imajo pregled nad vsemi preverjenimi tolmači in so z njimi večkrat tudi v neposrednem stiku. Vsi drugi, ki jih zanima delo v EU, pa se morajo prijaviti na razpis in opraviti preverjanje.

Treba je poudariti, da strogo ločijo med prevajalci in tolmači.

Novosti v zvezi z matičnim društvom

DZTPS, ki je matično društvo strokovnih prevajalcev v Sloveniji, obvešča svoje članke prek direktne pošte, z *Biltenom* in *Mostovi* ter prek spletne strani. Če štejemo *Mostove* za strokovno revijo, kjer je poudarek na strokovnih prispevkih in na ocenah ter predstavitev nove literature, lahko trdimo, da so v tem pomenu informativni in zanimivi. *Bilten* še ni postal izdaja, ki bi prinašala ažurne informacije za prevajalce, a se trudi v tej smeri. Prinašal bi lahko vse tiste ažurne informacije, ki jih DZTPS lahko zbere in ponudi članom. Spletna stran DZTPS je neažurna, videti je, da nimajo človeka za to delo ali pa podcenjujejo medij. Cenik prevodov in podatki o prevajalcih – to so ažurirani podatki, novosti pa so v glavnem stare.

Informacije o strokovnjakih za posamezno področje

Večkrat se znajdemo v položaju, ko se je treba v zvezi s kakim terminom posvetovati

s strokovnjakom. Kje ga dobiti? Forum prevajalcev je ena od rešitev. Druga rešitev je, povprašati kakega prevajalca, ki prevaja besedila s tega področja, ali mogoče koga pozna. Tretja rešitev je, povprašati prevajalce, ki so sicer zelo dejavni. Včasih takšno iskanje vzame več časa, pomembno pa je, da imamo podatke o strokovnjakih ves čas ažurirane.

Informacije o naslovih drugih prevajalcev

Včasih je treba prevod razdeliti med dva prevajalca. Kako najti primerne? Osnovne podatke prav gotovo najdemo med podatki o članih DZTPS. Nekaj podatkov je mogoče dobiti tudi pri OST, saj smo tam v vsakodnevnem stiku s prevajalci. Forum prevajalcev prav tako ni slaba izbira. Spet velja pravilo, da si imena prevajalcev, s katerimi smo sodelovali, skrbno zapišemo in ažuriramo te podatke.

Navedli smo nekaj podatkov in namigov v zvezi z informacijami, ki jih potrebujejo prevajalci. Pri tem je šlo bolj za to, da prikažemo vsa področja, na katera naj bi se informacije nanašale, kot pa za to, da bi kateri od njih napisali poseben pomen.

Novi člani DZTPS

Marko Bračkovici (angleški, hrvaški jezik)
 Marija Hočevnar Korošec (nemški, angleški jezik)
 Bojan Ilich (nemški, angleški, hrvaški, francoski jezik)
 Nataša Jemenšek (angleški jezik)
 Ksenija Kozar (nemški jezik)
 Jolanda Nosan Oražem (nemški jezik)
 Irena Piciga (italijanski, angleški jezik)
 Alenka Tomažič (angleški, nemški, hrvaški, francoski jezik)